

літератури, оформленням рефератів, моделюванням і прогнозуванням, оформленням результатів експерименту у формі звіту, тез доповіді, наукової статті, дипломної роботи тощо. Володіння такими знаннями і навичками необхідне студентіві, а набуваються вони, головним чином, у процесі самостійної роботи. Будь-яка форма самостійної роботи розрахована, головним чином, на зацікавленого, активного студента, оскільки в ній значною мірою виключається елемент зовнішнього примусу. Основна мотивація до самостійної роботи – прагнення до самовдосконалення, самоусвідомлення потреби знань. Самостійна робота інтегрує в одне ціле навчальну, наукову і практичну роботу студента. Тому завдання вищої школи полягає в тому, щоб навчити студента володіти широким колом форм і методів самостійної роботи, оскільки вони забезпечать можливість фахівцям протягом всього подальшого життя поповнювати, поглиблювати, поновлювати професійні знання і вміння.

Ю.Т. Боровик

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ

Одним із важливих напрямів реформування національної освітньої системи є розроблення та впровадження якісно нових підходів до оцінювання навчальних досягнень студентів. У цьому контексті особливе місце посідають тестові технології.

Тестування як термін у вузькому значенні означає використання і проведення тесту, а в широкому – сукупність етапів, планування, складання і випробування тестів, обробки та інтерпретації результатів проведення тесту. Основним поняттям тестування є поняття тесту.

Слово “тест” у перекладі з англійської мови означає – спроба, випробування, досвід. Тест – стандартизоване, часто обмежене в часі випробування, призначене для встановлення кількісних і якісних індивідуально-психологічних особливостей. Під стандартизацією розуміємо однаковість процедури проведення і оцінки виконання тесту.

Тест досягнень – це система завдань специфічної форми, визначеного змісту, зростаючої складності, який дозволяє якісно оцінити структуру та ефективно виміряти рівень знань, умінь, навичок та уявлень за дисципліною, яку вивчають.

Цікавий підхід до розроблення принципів педагогічного тестування у канадського вченого Д. Уїлмса. Розглянемо ці принципи.

1. Чітке визначення результатів, які відповідають цілям навчання. Для цього слід визначити цілі навчання; конкретизувати ці цілі; для кожної цілі визначити точні результати навчання.

2. Тести повинні оцінювати характерні зразки навчальних задач. Оцінювати всі складові результатів навчання неможливо, тому необхідно здійснювати репрезентативний підхід до найбільш важливих (характерні зразки навчальних задач).

3. Тести повинні містити види завдань, які найбільше підходять для визначення знань, які вимагаються від студента. Слід здійснити такі дії: максимально охопити завданнями тесту зміст результатів навчання; старанно скласти завдання тесту, підібрати найбільш ефективні і виключити малоінформативні завдання і поєднати різні форми тестових завдань.

4. Тести повинні відповідати вимогам щодо результатів. Тестування використовується на різних стадіях навчання: для визначення рівня знань на початку навчання (настановчий тест); для оцінки знань протягом навчання (навчальний тест); для виявлення важкості навчання і її причин (діагностичний тест); для оцінки рівня знань (підсумковий тест).

5. Тести повинні відповідати задачам навчання. Цілі складаються з визначеної якості задач навчання.

6. За допомогою тестів перевіряється ступінь виконання задач навчання, тобто за результатами тестування слід встановити, на якому рівні розв'язані задачі навчання.

7. Тести повинні допомагати в навчанні. Тестування впливає на навчання. Перш за все тест оцінює ефективність викладання. Тестування має позитивний вплив, коли тести відповідають цілі навчання.

8. Рекомендації щодо стандарту й критеріїв тестування. Тести використовуються для розподілу тестованих за рівнем знань і для оцінки рівня підготовленості за критеріями засвоєння знань.

9. Тестові результати повинні бути обґрунтованими і надійними. Обґрунтованість результатів пов'язана з питаннями: наскільки зміст тесту охоплює зміст матеріалу, який контролюється; наскільки правильно результат тестування оцінює знання та передбачає майбутню діяльність; як може бути оцінений результат тесту з точки зору психології та педагогіки. Надійність означає свободу від помилок вимірювання.

О.Д. Борович

ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Введення рейтингової системи дає можливість скоротити в більшості випадків час на з'ясування підготовленості студентів до занять; виявити зацікавленість студентів у максимально можливій для них рейтинговій оцінці; налаштовує їх на сумлінну роботу в процесі підготовки до заняття. Підготовленість до занять студентів, які змирилися з тим, що не